

njega kakor otok v morju. In rumenkasti oblaki, svetlo obrobljeni, hite po sinjem nebu tja daleč nekam proti tanko zardelemu daljnemu vzhodu . . .

Malo utrjenim potnikom ni koristno dolgo postavati na tem mestu na vetru. Umakneš se lahko k cerkovniku, ki te radovoljno pobara, ali naj ti postreže s skodelico gorkega, ali kar z latvico kislega mleka! Ne vem pa, če te tudi povpraša, si li mar hočeš ogledati cerkev. Zato mu pa reci ti sam za ključ in ne pozabi si ogledati njene zanimive notranjosti! V sedanji obliki, v gotskem slogu, je bila

FOT. RUD. BADIURA
NOTRANJSČINA CERKVE SV. PRIMOŽA

sezidana ta cerkvica l. 1452., kakor je razvideti iz sklepnika v cerkveni ladji, okna pa spominjajo na romanski slog. Posebno znamenita je stenska slikarija v ladji, ki nam predočuje Marijino življenje. Sodi se, da se je slikanje izvršilo kmalu po turškem napadu l. 1471. v italijanski zgodnji renesanci po laškem umetniku.

Preden sem še izvedel ravno omenjene zgodovinske podatke, sem mnogo povpraševal med starejšimi domačini, kdaj da so postavili to cerkev, seveda dolgo brez uspeha. Enkrat pa sem vendar naletel na staro babico in ta mi je pojasnila: „Ja, gospod,

to cerkev so pa še takrat sezidali, ko so bili ‚vôn po groš.‘ Pa naj mi še kdo reče, da niso originelni naši hribovci!

Pa dalje! Od Sv. Primoža, kjer si ugnal že prvo tretjino pota, se imaš povzpeti višje približno le še za eno „Šmarno goro“.

Od cerkve zaviješ skozi vrt na levo ob griču, na katerem je še druga manjša cerkvica. V nekaj minutah dosežeš malo sedelce Na jamah, odkoder ugledaš na desni pred seboj vrhni rob Sušave pred Pasjo pečjo (1386 m).

Ta del pota — dobre pol ure — za vsakega res ni bogvekako zanimiv. Ovija se sicer mnogokrat, a napne se le vedno v hujši klanec, zdaj peščen, zdaj kamenit, semtertja izpran ali tudi raztrgan od hudournikov spomladi. Z desne in leve ti štrli nad glavo bukovo vejevje, samo bukovje, skozi katerega se love in poizgublajo ostri zvoki gorske palice in nemilo škripanje okovanih čevljev, kadar zdrsnesh s kakšnega oglodanega kamena. Tupatam je posajen kakšen širok, preperel čok ali črno od strele razcepljeno deblo, včasih kakšna nenavadno velika kopa mravljišča ali od pastirskih ognjev opaljena peč ob potu, vendar vse to, verjamem, ti ne more udušiti skrite želje: da bi bil vsaj enkrat že iz tega bukovja!

No, vsaka reč ima svoj konec — klobasa v nahrbtniku celo dva —, tudi tega neprijetnega pota kmalu zmanjka.

Rezek, svež vetrič poveje nizdolu na potno čelo, ko zaviješ enkrat močno na levo ob debelo spleteni ograji. Skozi črno vejevje vitkih jelk in smrek zablisne in šine jutranje solnce!

Kolika radost ti ne šine v sopeča prsa, ko ti prvič poljubi potno čelo, razgreta lica žarko jutranje solnce! Pozabljene so trudne noge! — A še nekaj drugega so ti pripravile gorske vile ondod na odprti ravni tratini pod Pasjo pečjo . . . Iznenadi te krasen pogled na ves zahodni rob Velike Planine in Poljanskega roba, kakor predvsem na jasno vrsto Savinjskih planin od Kočne do Planjave, pogled, ki more še tako „razvajenemu“ turistu ustaviti pete!

Oko ti kar obtiči nad to čarobno podobo veličastnih naših Grintavcev, nagromadenih zaporedoma v čistih, pepelkasto sivih skladih z bleščečimi, belimi snegovi, ki kipe v izrazovitih potezah in raznobarnih pegah v azurno nebo nad temno modrozeleno, globoko pod njimi udrto preprogo, Bistriško dolino.

Kakor nalašč je ta kraj za krajši ali daljši počitek. Med pastirji, planšarji, ki nosijo med tednom živež na planino, je sploh stara navada, da posade tu v drugo — prvič Na jamah — težke koše na tla, kjer odpočijejo in kaj pokramljajo po dolgem molku v klanec. — V tem kraju že pojenjava nižja rast, kakršne smo navajeni po dolinah in naših gričih.